

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą? Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Graikija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Vykdymas – priverstinis vykdomajame dokumente nustatyto materialaus reikalavimo patenkinimas padedant valdžios institucijoms. Naudojamos toliau nurodytos vykdymo priemonės:

priverstinis kilnojamųjų daiktų paėmimas;

priverstinis išskeldinimas iš būsto;

areštas;

įkalinimas;

baudos;

priverstinis administravimas;

pareiškimai prisaikdinant.

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Kaip apibrėžta (naujajame) Civilinio proceso kodekse (CPK 927–931 straipsniai), vykdymo veiksmus atlieka tokią teisę turintis asmuo, kuris, remdamasis oficialia kopija (gr. *Apógrafa*), duoda atitinkamą nurodymą konkrečiam **antstoliui**, nurodo, kaip vykdymas turi būti atliekamas, ir, jei įmanoma, daiktus, į kuriuos bus nukreipti veiksmai. Arešto atveju antstoliai aukciono rengėju paskiria regiono, kuriame rengiamas aukcionas, **notarą**. Sprendime turi būti nurodyta data ir jį turi pasirašyti sprendimo adresatas arba jo atstovas. Sprendimu suteikiamas leidimas atlikti visus vykdymo veiksmus, išskyrus atvejus, kai sprendime nustatyta kitaip.

Antstolis, kuriam įteikiama oficiali kopija ir nurodymas atlikti vykdymo veiksmus, turi įgaliotumus gauti mokėjimus ir išduoti rašytinį patvirtinimą, taip pat gražinti oficialią kopiją, jeigu buvo atlikti visi vykdymo veiksmai. Antstolis taip pat gali priimti dalį sumokėtos sumos; tokiu atveju jis privalo išduoti patvirtinimą ir apie tai pažymėti oficialioje kopijoje. Dalies sumos sumokėjimo faktas netrukdo toliau atlikti vykdymo veiksmų.

Jei to reikia vykdymo tikslais, antstolis turi įgaliotumus pateikti j būstą arba bet kurias kitas skolininko patalpas, atidaryti duris ir apieškoti kambarius, atidaryti uždarusius baldus, indus ar dėžes. Antstolis gali prašyti teisės saugos institucijų (paprastai tai būna policija) pagalbos; tokiu atveju institucijos turi pareigą padėti.

Jeigu skolininkas vykdymo metu priešinasi, antstolis, siekdamas įveikti pasipriešinimą, gali panaudoti jėgą ir prašyti, kad teisės saugos institucijos (paprastai policija) suteiktų pagalbą.

Antstolis parengia kiekvieno procesinio vykdymo veiksmo ataskaitą. Jeigu vykdymo procesas nebuvo sėkmingas, antstolis parengia ataskaitą nuroydamas priežastis. Jeigu vykdymo metu padaryta nusikalstama veika, antstolis privalo parengti atitinkamą ataskaitą ir pateikti ją kompetentingam prokurorui.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

Vykdomasis dokumentas – viešas dokumentas, kuriuo patvirtinamas reikalavimas ir tariamam naudos gavėjui leidžiama reikalauti, kad skolininkas būtų priverstas laikytis šio dokumento turinio. Sąlygos, kurios turi būti įvykdytos, – tai vykdomojo dokumento išdavimas ir reikalavimo galiojimas.

3.1 Procedūra

Vykdymas – teisingumo veiksmas, kuriuo siekiama suteikti teisinę apsaugą, o ne atlikti administracinį veiksma. Vykdymo pareigūnams skirti prašymai ir kiekvienas vykdymo veiksmas reiškia procesinį veiksma. Vykdymo tikslais turi būti įgyvendintos toliau nurodytos sąlygos:

vykdymo tarpininkų jurisdikcija ir kompetencija;

bylos šalies veiksnumas;

procesinis veiksnumas;

įgaliotumai veikti kliento vardu;

teisėto intereso buvimas;

gebėjimas būti ieškovu ir atsakovu teisme;

vykdomojo dokumento buvimas;

reikalavimo, kurį galima patenkinti vykdymo veiksmais, buvimas.

Vykdyti galima teisminius ir neteisminius sprendimus, kuriems nebūtinai reikalinga teismo nutartis dėl vykdymo. Toliau nurodomi vykdomieji dokumentai:

galutiniai Graikijos teismų sprendimai;

Graikijos teismų nutartys, kurios yra preliminariniai vykdytinos;

arbitražo sprendimai;

Graikijos teismų protokolai, kuriuose įtvirtinamas susitarimas arba nustatomos teismo išlaidos;

notariniai aktai;

Graikijos teisėjų priimti mokėjimo įsakymai;

sprendimai dėl nuomininko iškraustymo;

vykdytinais paskelbti užsienyje priimti dokumentai;

sprendimai ir aktai, kurie pagal įstatymus pripažįstami vykdomaisiais dokumentais.

Vykdymo pareigūnai skirstomi į tiesioginius ir netiesioginius vykdymo pareigūnus. Tiesioginius pareigūnus paskiria ieškinį pareiškęs kreditorius. Tai: a) antstoliai, kurie yra neapmokami valstybės tarnautojai, turintys įgaliotumus areštuoti skolininko turimus daiktus, turtą, laivus arba orlaivius, atlikti tiesioginius vykdymo veiksmus, areštuoti skolininką, kurį nurodyta suimti, ir pasirengti aukcionams, b) notarai arba juos pavaduojantys apylinkės civilinio teismo teisėjai, kurie turi įgaliotumus rengti savanorišką arba priverstinį aukcioną dėl skolininko areštuoto turto ir paskirstyti gautas pajamas pagal sudarytą reikalavimų patenkinimo eiliškumo sąrašą. Netiesioginiai pareigūnai – policija, ginkluotosios pajėgos ir antstolio liudytojai, kurie bendradarbiauja tais atvejais, kai vykdymo metu susiduriama su pasipriešinimu arba vykdymui iškyla pavojus. Visi šie pareigūnai atsako už bet kokią tyčinį vykdomų pareigų pažeidimą. Patį vykdomąjį dokumentą išduoda asmuo, kuris turi teisę jį vykdyti, t. y. ieškovas arba jo atstovas, kuris nebūtinai turi būti advokatas. Pagrindinės vykdymo išlaidos:

antstolio mokesčiai už areštą dėl ieškinių, kurių vertė neviršija 590 EUR: 53 EUR, dėl ieškinių, kurių vertė 591–6 500 EUR: 53 EUR + 2,5 proc. ieškinio sumos dydžio papildomas mokesčiai, o jei ieškinio suma yra 6 500 EUR ar daugiau: 53 EUR + 1 proc. ieškinio sumos dydžio papildomas mokesčiai, tačiau ne daugiau nei 422 EUR už kiekvieną areštuotą daiktą, laivą ar orlaivį;

antstolio mokesčiai už kiekvieno aukciono arba pakartotinio aukciono programos arba arešto ataskaitos santraukos parengimą dėl ieškinių, kurių vertė neviršija 590 EUR = 53 EUR, dėl reikalavimų, kurių vertė 591–6 500 EUR = 2 proc., o dėl reikalavimų, kurių vertė 6 501 EUR ar daugiau, = 1 proc., bet ne daugiau nei 210 EUR;

aukciono rengėjo mokesčiai = 30 EUR;

antstolio mokesčiai už bet kurį kitą vykdymo veiksmą = 240–400 EUR atsižvelgiant į antstolio ir jo kliento susitarimą;

antstolio liudytojo mokesčiai = 30 EUR kiekvienam liudytojui ir 60 EUR, jeigu liudytojas yra antstolis;

jeigu vykdymas atšaukiamas, antstolio mokesčiai sumažinami 50 proc.;

0,50 EUR už kiekvieną kilometrą, kurį antstolis ir liudytojai turi nukeliauti iš savo buveinės, kad galėtų atlikti bet kurį veiksmą;

specialus antstolio mokesčiai, kuris priklauso nuo vykdymo sudėtingumo laipsnio: dėl šio mokesčio susitaria antstolis ir jo klientas (šio mokesčio niekada nemoka asmuo, kurio atžvilgiu atliekami vykdymo veiksmai).

3.2 Pagrindinės sąlygos

Esminės vykdymo sąlygos:

teisėto intereso buvimas, t. y. poreikis atlikti vykdymo veiksmą ir teisinė apsauga, kuri užtikrinama vykdymo veiksmis; reikalavimo galiojimas.

Vykdymo įstatymo paskirtis – suderinti prieštaraujančius kreditorių, iš vienos pusės, ir skolininkų arba trečiųjų šalių, iš kitos pusės, interesus susiklosčius toms aplinkybėms. Kriterijai, kuriuos teismai taiko priimdami sprendimą dėl vykdymo priemonių taikymo:

greitas kreditorių reikalavimų patenkinimas patiriant mažai išlaidų;

skolininko asmeninių teisių ir apskritai teisėtų interesų apsauga;

bendrų kreditoriaus ir skolininko interesų paieška, atsižvelgiant į poreikį nustatyti kuo geresnę kainą aukcione;

trečiųjų šalių interesų apsauga.

4 Vykdymo priemonių paskirtis ir pobūdis

Vykdymo priemonės gali būti nukreiptos į skolininko turtą ir (arba) patį skolininką. Vykdymo priemonės – esminiai veiksmai, kuriuos atlieka pareigūnai, kuriems šiuo tikslu buvo suteikti įgaliojimai; vykdamas šiuos veiksmus ir taikant valstybės prievartos priemones tiesiogiai arba netiesiogiai patenkinami reikalavimai. Vykdymo veiksmai gali būti nukreipti į šį turtą:

skolininko turimą kilnojamąjį turtą arba kreditoriaus ar trečiosios šalies turimą kilnojamąjį turtą, kai trečioji šalis yra pasirengusi jį perduoti;

skolininko daiktines teises, kurias jis turi trečiosios šalies kilnojamojo turto atžvilgiu;

pinigus;

piniginius reikalavimus trečiųjų šalių atžvilgiu, kuriuos turi asmuo, į kurį yra nukreipti vykdymo veiksmai;

skolininkui priklausantį nekilnojamąjį turtą arba skolininko daiktines teises į nekilnojamąjį turtą;

laivus;

orlaivius;

intelektinės nuosavybės teises, patentus, filmų teises.

Vykdymo veiksmai negali būti nukreipti į:

skolininko ir jo šeimos asmeninius daiktus;

maistą ir kurą, kurio reikia skolininkui ir jo šeimai;

medalius, atmintinius daiktus, rankraščius, korespondenciją, šeimos dokumentus ir verslo apskaitos dokumentus;

knygas, muzikos instrumentus, meno kūrinius;

įrankius, mašinas, knygas ar kitus daiktus, kurie asmeniui yra būtini norint užsidirbti pragyvenimui;

greitai gendančius produktus;

bendrovės akcijas;

įstatymu nustatytas išlaikymo išmokas;

darbo užmokesčių, pensijų ar draudimo išmokas.

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Skolininkas privalo laikytis sprendimo, kuriuo nustatoma vykdymo priemonė; šios pareigos privalo laikytis ir visos trečiosios šalys. Jeigu vykdymo metu patiriamas pasipriešinimas, antstolis gali jį įveikti jėga ir tuo pat metu prašyti teisėsaugos institucijų pagalbos. Antstolis gali pasamdyti du suaugusius liudytojus arba antrą antstolį. Jei skolininkas nesilaiko reikalavimų:

jeigu skolininkas nesilaiko savo pareigos atlikti veiksmo, kurį taip pat gali atlikti trečiasis asmuo, kreditorius turi teisę atlikti veiksmą skolininko sąskaita;

jeigu skolininkas nevykdo savo pareigos atlikti veiksmą, kurio trečiasis asmuo negali atlikti, ir jo atlikimas priklauso tik nuo skolininko pasirengimo jį atlikti,

teismas nurodo skolininkui atlikti veiksmą ir jeigu jis to nepadaro, teismas paskiria skolininkui baudą, kurią jis turi sumokėti kreditoriui, ir laisvės atėmimo bausmę;

jeigu skolininkas privalo susilaikyti nuo tam tikro veiksmo arba sutikti, kad jis būtų atliktas, teismas už bet kokį pažeidimą gali skirti baudą, kuri sumokama kreditoriui, ir laisvės atėmimo bausmę.

Nė vienas iš pirmiau nurodytų atvejų nedaro poveikio kreditoriaus teisei reikalauti sumokėti materialinės teisės nuostatose nustatytą kompensaciją už nuostolius, kuriuos jis patyrė dėl to, kad skolininkas nesilaikė reikalavimų. Skolininkas iš esmės gali disponuoti turtu, tačiau jeigu turtas areštuojamas, juo disponuoti draudžiama ir visi disponavimo veiksmai negalioja asmens, kuris areštavo turtą, ir savo reikalavimus pareiškusių kreditorių atžvilgiu.

Jeigu vykdymas yra nukreiptas į skolininko banko sąskaitas, bankas neprivalo atskleisti pareiškėjui tikslų duomenų apie šias sąskaitas, tačiau jeigu bankui įteikiamas dokumentas dėl skolininko turimų piniginių reikalavimų arešto, disponuoti areštuota suma draudžiama ir disponavimo veiksmai suma areštavusio asmens atžvilgiu negalioja, o bankas per aštuonias dienas nuo nutarimo dėl arešto įteikimo dienos privalo nurodyti, ar areštuotas reikalavimas (banko sąskaitoje esantys pinigai) yra, ir privalo sumokėti areštą atlikusiam asmeniui pinigų sumą, jeigu jos pakanka tokio asmens reikalavimui patenkinti.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Iš esmės nėra nuostatų, kuria būtų nustatomi pareiškėjui privalomi terminai; galioja tam tikri laiko apribojimai, tačiau tai yra terminai, iki kurių pabaigos negalima teisėtai atlikti konkrečių veiksmų, o ne įpareigojantys terminai, be to, jais tiesiogiai nenumatoma konkretus momentas, po kurio pareiškėjas nebegalį imtis veiksmų. Nuostata, kuria vadovaujantis skirtingi atskiri veiksmai turi būti atlikti per tam tikrą laikotarpį po arešto arba iki aukciono, nepakeičia sistemos pagrindo. Siekiant užkirsti kelią neribotai procedūros trukmei, galioja tik galutinis vienerių metų laikotarpis, po kurio negalima atlikti arešto ar kitų veiksmų remiantis tuo pačiu sprendimu, be to, aukcionas negali būti rengiamas remiantis areštu, kuris suėjus šiam terminui atšaukiamas teismo sprendimu.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

5 Ar yra galimybė apskūsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Vienintelis teisių gynimo būdas, taikomas vykdymo procedūros metu, yra prašymas panaikinti už akių priimtą teismo sprendimą; šį prašymą per 15 dienų nuo pirmojo vykdymo veiksmo atlikimo dienos gali pateikti asmuo, į kurį yra nukreiptas vykdymas, arba bet kuris teisėtą interesą turintis kreditorius, jeigu prašymas yra susijęs su teisės galiojimu arba ikiteisminio tyrimo procedūra; prašymas gali būti pateikiamas iki paskutinio vykdymo veiksmo, jeigu jis yra susijęs su bet kurio vykdymo veiksmo (t. y. nuo pirmojo veiksmo iki paskutinio) galiojimu, ir praėjus šešioms mėnesiams nuo paskutinio vykdymo veiksmo atlikimo dienos, jeigu prašymas yra susijęs su to veiksmo galiojimu. Prašymus panaikinti už akių priimtą teismo sprendimą taip pat gali pateikti trečioji šalis, turinti teisę prieštarauti vykdymui, kuris yra ginčijamas, ir kuriuo ji gali remtis asmens, į kurį yra nukreiptas vykdymas, atžvilgiu; šiuo atveju netaikomas joks konkretus terminas. Jurisdikciją turi teismas, kurio veiklos apylinkėje atliekami vykdymo veiksmai, konkrečiau, apylinkės civilinis teismas, jeigu vykdomasis dokumentas yra apylinkės civilinio teismo (gr. *eirnodikeio*) sprendimas, o visais kitais atvejais – iš vieno teisėjo sudarytas pirmosios instancijos teismas (gr. *monamelés protodikeio*). Tai, kad buvo pateiktas prašymas panaikinti už akių priimtą teismo sprendimą, nesustabdo vykdymo, tačiau vykdymo procedūros sustabdymas gali būti nustatomas teismo nutartimi, kuri priimama pareiškėjui prašant ir kuriuo nustatomas arba nenustatomas reikalavimas pateikti garantiją. Ši nutartis perduodama vykdymo pareigūnams, kurie negali atlikti jokio vykdymo veiksmo, nebent toks leidimas yra aiškiai nustatytas nutartyje.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Vykdymui, visų pirma atsižvelgiant į areštuotą turtą, taikomi toliau nurodyti apribojimai. Areštas negali būti nukreiptas į šį turtą: a) turtą, kuriam padaryta tiesioginės žalos, b) bendrovės akcijas, c) reikalavimus dėl išlaikymo, kylančius iš įstatymų arba testamentų, taip pat reikalavimus dėl sutuoktinių indėlio prisidedant prie šeimos poreikių tenkinimo, d) reikalavimus į darbo užmokestį, pensijas ar draudimo išmokas, išskyrus atvejus, kai nagrinėjamas reikalavimas dėl išlaikymo, kylantis iš įstatymų arba testamentų, arba dėl prisidėjimo prie šeimos poreikių tenkinimo; tokiu atveju galima areštuoti pusę turto, atsižvelgiant į skolininko gautas sumas, jo santuoka sukurtų prievolių patenkinti šeimos poreikius apimtį ir naudos gavėjų skaičių, e) bet kokios rūšies ES pagalbą ar subsidijas, kurias, kaip trečioji šalis, turi OPEKEPE iki tol, kol jos pervedamos į naudos gavėjų banko sąskaitą arba kitaip jiems išmokamos. 2 straipsnio d punkte nustatyta išimtis taip pat taikoma tais atvejais, kai suma sumokama į skolininko banko sąskaitą. Išimtis taikoma tik tiek, kiek sąskaitoje esantis likutis nuo vykdymo pradžios iki mokėjimo dienos neviršija reikalavimo, kuriam netaikomas vykdymas, sumos.

Be to, skolininkas turi teisę apskūsti vykdymo procedūrą pasinaudodamas dviem teisių gynimo priemonėmis:

- a) **protesto pareiškimu pagal CPK 933 straipsnį**, kuriame nurodyta, kad: bet koks asmens, kurio atžvilgiu atliekami vykdymo veiksmai, ir bet kurio kreditoriaus, turinčio teisėtą interesą, susijusį su vykdomojo dokumento, vykdymo procedūros arba reikalavimo pagrįstumu, prieštaravimas kaip protestas gali būti pareiškiamas tik apylinkės civiliniam teismui, jeigu vykdomąjį dokumentą priėmė tas teismas ir visais kitais atvejais – iš vieno teisėjo sudarytam pirmosios instancijos teismui. Jeigu pateikiant atskirus dokumentus pareiškiami keletas protestų, raštinės darbuotojas privalo užtikrinti, kad visi šie protestai būtų nustatyti ir perduoti nagrinėti tame pačiame teismo posėdyje. Papildomi protesto pagrindai gali būti nurodomi tik konkrečiame prašyme, kuris pateikiamas teismo, kuriam yra adresuotas protestas, raštinei; remiantis šiuo prašymu, parengiamas pranešimas, kuris likus ne mažiau kaip aštuonioms (8) dienoms iki teismo posėdžio perduodamas kitai šaliai. Posėdis, kuriame aptariamas protestas, turi būti surengiamas ne vėliau kaip per šešiasdešimt (60) dienų nuo protesto pareiškimo, o atsakovui šaukimas įteikiamas ne vėliau kaip likus dvidešimčiai (20) dienų iki posėdžio. Jeigu po sprendimo įteikimo atliekami kiti vykdymo veiksmai, kompetentingu teismu laikomas vykdymo vietos apylinkės teismas, ; kitu atveju kompetentingu laikomas 584 straipsnyje nurodytas teismas. Jeigu vykdomasis dokumentas yra teismo sprendimas arba mokėjimo įsakymas, prieštaravimai laikomi nepriimtinais tiek, kiek jiems taikomas atitinkamai 330 straipsnyje ir 633 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytas *res judicata* principas. Ginčai dėl reikalavimo patenkinimo turi būti išdėstomi tik raštu arba teisme. Sprendimas dėl protesto turi būti įteikiamas per šešiasdešimt (60) dienų nuo jo aptarimo posėdžio metu;
- b) **pagal CPK 1000 straipsnį** skolininkas turi teisę prašyti sustabdyti jo atžvilgiu surengtą aukcioną. Visų pirma skolininko prašymu, kuris pateiktas vėliau nei likus penkiolikai (15) darbo dienų iki aukciono nebus priimtas, 933 straipsnyje nurodytas teismas, nagrinėdamas bylą 686 ir tolesniuose straipsniuose nustatyta tvarka, gali sustabdyti aukciono procedūrą ne ilgiau nei šešioms (6) mėnesiams nuo pradinės aukciono dienos, jeigu nėra rizikos, kad teismo sprendimo vykdymo reikalaujančiam kreditoriui bus padaryta žala ir jeigu galima pagrįstai tikėtis, kad per šį laikotarpį skolininkas patenkina teismo sprendimo vykdymo reikalaujančio kreditoriaus reikalavimą arba kad praėjus šiam terminui aukcione bus gauta daugiau pajamų. Šis teismo sprendimas turi būti įteiktas iki iš karto prieš aukciono dieną einančio pirmadienio vidurdienio, ir aukcionas visada bus sustabdytas, jeigu bus padengtos šios išlaidos: a) bet kokios teismo sprendime įvertintos aukciono pagreitinimo išlaidos ir b) bent vienas ketvirtadalis sumos, mokėtiną asmeniui, kuris pagreitina aukcioną. Teismo sprendimas, kuriuo sustabdomas aukcionas, aukciono rengėjui bus perduotas tą pačią dieną, kurią jis įteikiamas. Mokėjimas turi būti atliktas aukciono dieną iki 10.00 val., o jeigu jis neatliekamas, aukcionas bus rengiamas įprasta tvarka.

Paskutinis naujinimas: 11/08/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.